

OS DE BALAGUER

Sense ser un polític de vocació ni molt menys de professió, en Josep Burgués, de CiU, va accedir a l'alcaldia d'Os de Balaguer l'any 1995 en un moment especialment tens. La dimissió de l'anterior alcalde, també de CiU, i certa crispació política feia necessària la presència d'una persona conciliadora, pràctica i amb ganes de treballar.

Os de Balaguer és un municipi de la Noguera, limítrof amb la Llitera i la Baixa Ribagorça, amb tres importants pantans al seu terme (Canyelles, Partidor de Gerb i Santa Anna) i un potencial turístic que cal tenir en compte. A més a més, té una tradicional indústria de mel i torró, uns cellers i dos molins d'oli que, junt amb la ramaderia, els cultius de secà de la zona d'Os i els de reg de Gerb donen feina a gairebé tots els seus habitants (425 d'Os, 311 de Gerb, 17 d'Alberola i 20 del Monestir de les Avellanès -aquestes últimes, poblacions agregades d'Os-).

Quant al pressupost consistorial (uns 90 milions) cal dir que es nodreix principalment de les participacions sobre els tributs que afecten a les dues centrals hidroelèctriques que hi ha dins el terme i que, malauradament, per qüestions d'automatització, han acabat per no donar feina a cap habitant del municipi.

Actualment el nombre d'habitants d'Os s'ha estabilitzat després de molts anys de disminució. La millora de les comunicacions, principalment amb Balaguer (15 km), i les petites indústries del poble, han atret els forasters a la recerca de la tranquil·litat i molts fills d'antics emigrants que en el seu moment varen haver de marxar cap a Lleida o Barcelona. Poc a poc la mitjana d'edat va baixant i encara que segueix sent alta, es comença a notar un important moviment jove amb moltes ganes d'engegar projectes.

L'Ajuntament manté a Os una residència d'avis amb capacitat per a vint persones, una llar de jubilats i una escola bressol que costa d'omplir any rere any. Tres professors fixos i alguns més que hi van per hores s'encarreguen de l'educació dels nens a Os i a Gerb fins que arriben al sisè curs (després han d'anar a Balaguer); una farmàcia i un metge solventen les urgències i la salut de tots els convilatans.

Els problemes més importants que Josep Burgués es va trobar en arribar a l'alcaldia van ser el de la manca de recursos derivats dels problemes tributaris amb les hidroelèctriques i el del subministrament d'aigua. Alberola i el Monestir de les Avellanès i el mateix Os de Balaguer en patien les conseqüències amb les dificultats de tota índole que això suposa. Anecdòticament, gràcies a una nena, el tema es va començar a solventar. **"Es va donar el cas que una nena de Santa Linya -poble veí- va escriure una carta al president Pujol parlant-li que al seu poble no hi arribava l'aigua. A partir d'aquí la Generalitat i la Mancomunitat d'Aigües d'Avellanès-Os, van fer les**

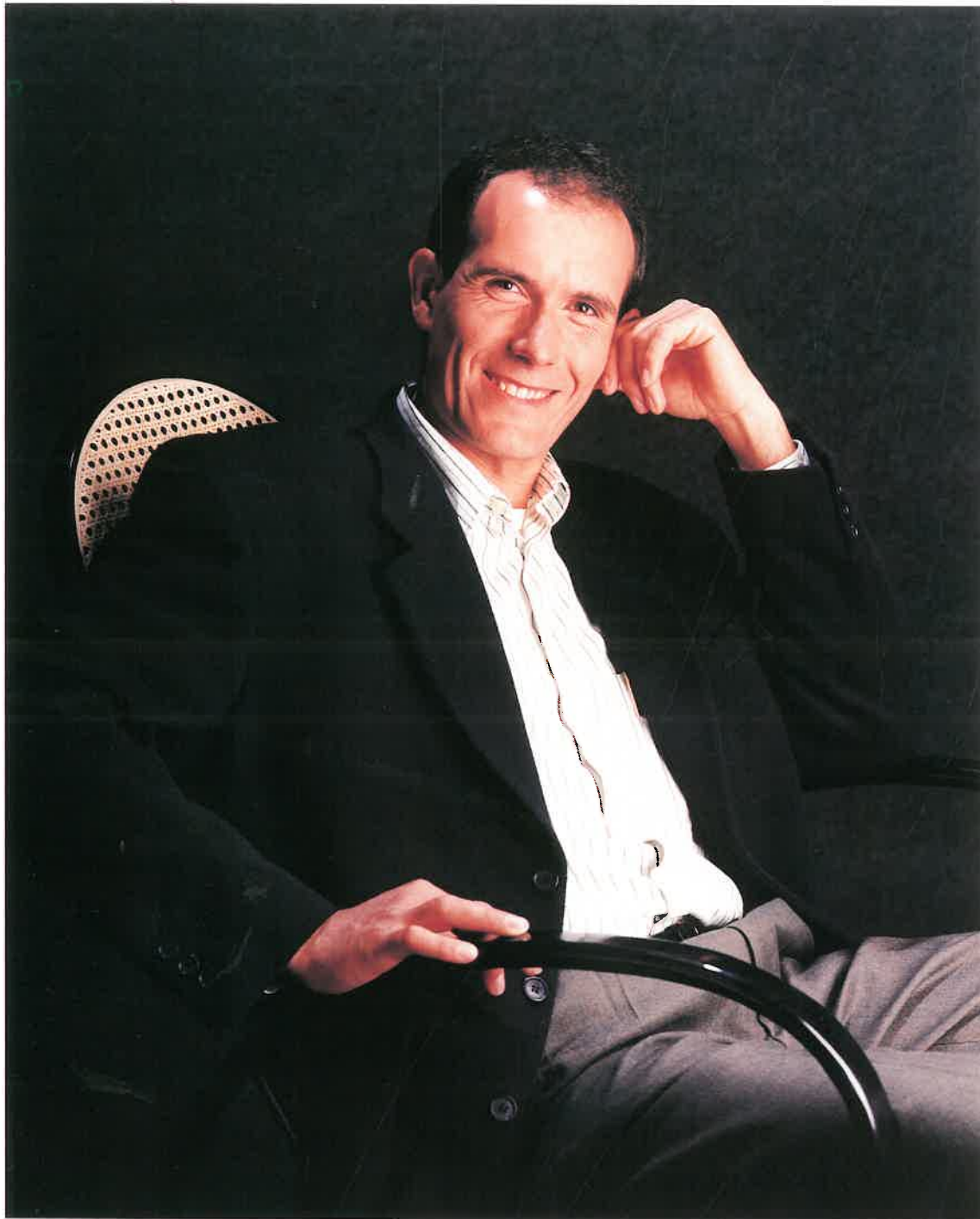
instal·lacions de les que actualment se suministren a diversos indrets".

Quant a l'àmbit cultural, Os de Balaguer té moltes coses per oferir. En primer lloc cal destacar el patrimoni historicoartístic en el qual s'hi està treballant des de fa dos anys mitjançant l'ajuda de l'UE així com de la Diputació, la Generalitat i l'Estat. S'han catalogat 64 punts d'interès (jaciments, coves, fortificacions...) i la restauració de l'antic castell d'Os conquerit el 1116 pels comtes d'Urgell és, ara per ara, una prioritat per a l'Ajuntament. També destaca el conjunt de Bellpuig de les Avellanès, el més antic monestir premonstratenc (finals del segle XII); la Cova dels Vilars (amb unes interessants pintures rupestres); la Necròpolis Tumular de la Colomina de Gerb (de l'edat del Bronze i declarada bé cultural d'interès nacional); i el monestir de Tragó (Cister femení), entre d'altres. En l'àmbit del lleure la festa dels campaners té un gran renom i prestigi que s'ha anat estenent fins al punt d'acollir al voltant de 2.000 visitants cada darrer diumenge d'abril. Enguany se'n farà la desena edició i **"a més a més d'una demostració de diferents tocs de campana com a homenatge a aquest antic ofici, la diada s'amenitza amb diverses activitats tradicionals de Catalunya com ara la dansa, la música i els castellers"**. Burgués destaca en aquest sentit que tots els convilatants es desviuen per organitzar les festes, **"tant aquesta, com la de Reis, la de Carnestoltes, la festa major..."** i a més a més **"d'una manera desinteressada i quasi autofinançada"**.

Aquesta vila nogueresa compta també amb un grup de teatre i el Grup d'Amics de Sant Pitot que s'encarrega d'organitzar les escoles tallers i que té en ment interessants projectes de futur que inclouen diverses rutes turístiques (per fer amb bicicletes tot terreny i cavalls), escoles de natura, etc. Els paratges excepcionals que envolten el terme són especialment adients per a tot aquest tipus d'activitats i l'únic problema, tal com ens explica l'alcalde, és el de fer les coses bé i a poc a poc per no malmetre l'entorn ni crear infraestructures que després siguin una ruïna.

Com a bomber de professió, al nostre batlle no se li escapa el tema dels incendis forestals. L'any 1985 un foc va cremar quasi tot el terme i des de llavors s'han dut a terme diverses actuacions i s'ha creat una ADF (Associació de Defensa Forestal) que agrupa voluntaris de sis municipis.

Amb totes aquestes accions, Josep Burgués vol demostrar que en un poble petit, **"hom no és alcalde per fer política"** sinó per fer rutilar el municipi mantenint uns nivells dignes en els serveis bàsics i procurant evolucionar en el temps per desenvolupar els potencials recursos que hi puguin existir.

Josep Burguès Pique - Os de Balaguer - 773 hab. (la Noguera)